במסיח לפי תומו כי הא דאמר רב יהודה

אמר שמואל אמעשה באדם אחד שהיה

מסיח לפי תומו ואמר זכורני כשאני תינוק

ומורכב על כתיפו של אבא והוציאוני מבית

הספר והפשיטוני את כותנתי והטבילוני

לאכול בתרומה לערב ור' חייא מסיים בה

וחבירי בדילין ממני והיו קורין אותי יוחנן

אוכל חלות והעלהו רבי לכהונה על פיו תניא

ר"ש בן אלעזר אומר כשם שתרומה חזקה

לכהונה כך מעשר ראשון חזקה לכהונה

והחולק בבית דין אינה חזקה מעשר ראשון

דלוי הוא כר"א בן עזריה דתניא יבתרומה

לכהן מעשר ראשון ללוי דברי ר"ע ר"א בן

עזריה אומר מעשר ראשון אף לכהן אימור

דאר"א בן עזריה אף לכהן לכהן ולא ללוי מי

מסורת הש"ם

צד א מיי׳ פ״כ מהל׳ איסורי ביאה הלכי יד סמג לאוין קכב טוש״ע אה"ע סימן ג סעיף א: צה ב מיי' פ"ן מהלכ ב מיי' פ"ו מהלכי תרומות הלכה א סמג לאויו רכד:

צו ג מיי' פ״א מי מעשר הלכה ד: צו ד מיי׳ פ״כ מהל׳ איסורי ביאה הלכה וטון טו טוש"ע סימן ג סעיף ו [ז]: בח ה מיי' שם הלכה יב:

תוספות רי"ד

בייור "ר אומר וכו׳ רשר"ג רשב"ג אומו זכו זשב ג היינו ת"ק פי' ר"א שאין לומר שבמקום עוררין קאמר רשב"ג דמעלין אלא במקום שאין עוררין וה״ק נמי ר״א. ואסיק רב אשי דבמצטרפין לעדות קמיפלגי ובמקום שיש עוררין. והכא במאי עסקינן במוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא. ונפק . עלי׳ וקלאז דבז גרושה פי׳ עד שנבדוק הקול אם הוא אמת אם לאו ואתא

במסיח לפי תומו. וא"ת ומנ"ל דהכי הוא דלמא ר' חייא העלה בן על פי אביו במסיח לפי תומו ורבי העלה אח ע"פ אחיו אפי׳ בלא מסיח ואר״י דמסתמא דבמאי דקתני בברייתא

מילתא דרבי עשה רבי מעשה ועוד דאי אפשר דרבי העלה אח ע"פ אחיו ללויה אפילו בלא מסיח

דהתם אין שייך לומר שבידו להאכילו מעשר למ"ד מעשר ראשון מותר לזרים: מבית הספר. נקט שלה לומר שהוא עבד כדאמר בסוף פירקין (לקמן דף כת.): אין בתר דקנםינהו עורא. ולכ"ע דקולם קנסא הוי דוקא ללוי בתר קנסא אף לכהנים אבל לר"א בן עזריה דמקמי קנסא הוי אף לכהן בתר קנסא הוי לכהן דוקא והא דמעשר ראשון חזקה לכהונה אמיא כר' אלעזר בן עזריה ולא כר"ע ויש שמוחקין אין ומפרשים דהא דקאמר בתר דקנסינהו עזרא הוי אפי' לר"ע דבתר קנסא הוי לכ"ע לכהן דוקא והוי כמו אלא ושיבוש הוא בידם דהא בכמה מקומות מוכיח דמעשר ראשון ללוי אף בתר קנסא כדתנן בפ' כל הגט (גיטין דף ל.) המלוה מעות את הכהן ואת הלוי להיות מפריש עליהן כו' וכן התם בגמרא ישראל שאמר לבן לוי כור מעשר לאביך בידי ובפ׳ הזרוע (חולין קלא: ושם) פריך מעשר ראשון דלוי הוא וכן בכמה מקומות והיינו כר"ע ועוד דלמ"ד קנסא לעניים היכי הוי חזקה לכהונה דאליבא דר"ע פליגי בס"פ יש מותרות (יבמות פו: ושם) דאיכא למ"ד קנסא לכהנים ואיכא למ"ד לעניים דלר׳ אלעזר בן עזריה הוי דוקא לכהן ואפי׳ לעשירים כמו קודם קנסא דלא קנסם עזרא שהרי עלו ולמ"ד קנסא לעניים משמע התם דוהא לעניים ולא לכהנים עשירים אפי׳ בימי טומאה דלית ליה דבימי טומאה עניים הוו ועניים דהתם אין לפרש עניי לויים דוקא ולא עניי

והטבילוני. מפני שסתם תינוק מטפח באשפות ושרלים מלויין שם: לערב. דלריך הערב שמש: והחולק בב"ד. קא ס"ד שעל פי ב"ד הקבוע בעיר היו חולקין לו תרומה בבית הגרנות ולקמיה פריך אי בב"ד לא הוי חזקה היכא הויא חזקה: בתר דקנסינהו עורא.

ללוים דלא ליתבו להו כדאמרי׳ ביבמות בפ' יש מותרות (דף פו:): לוי דלחו לוי הוא. כלומר בלוי ליכא לספוקי דהא אביו כהן: למ"ד כו'. פלוגתא היא ביבמות (שם): בנכסי אביו כו' אינה חוקה. להשבית מעליו קול היוצא על אמו שהיא גרושה והוא חלל:

פשיעה. דהה הפי׳ הוה חלל יורש הח אביו: רבו שמעון היינו רבי אליעוריי. דהא ודאי במקום שיש עוררין לא אמר רבן שמעון דליהוי חד נחמן וכי חמר מעלין במקום שאין עוררין קאמר: דר"ה סבר ערער חד. הוי ערער וחין אחד נאמן עליו להכשירו: ונפק עליה קלא. קול בעלמא ולא עדות: ואחסיניה. מן הכהונה עד שיבדקו את הדבר שמעלה הוא לכהונה: ואסקיניה

אמר יאין בתר דקנסינהו עזרא ודלמא איקרו ויהבו ליה אמר רב חסדא הכא במאי עסקינן יכגון דמוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה ובן חלוצה הוא וחלקו ליה לדידיה מעשר בבית הגרנות לוי דְלאו לוי הוא מאי איכא למימר בן גרושה או בן חלוצה הוא לא מיבעיא למאן דאמר ימעשר ראשון אסור לזרים דלא הוו יהבי ליה אלא אפילו למ"ר ימעשר ראשון מותר לזרים הני מילי למיספק להו אבל בתורת חלוקה לא יהבי ליה והחולק בבית דין אינה חזקה אי בבית דין לא הויא חזקה היכא הויא חזקה אמר רב ששת הכי קאמר החולק תרומה בנכסי אביו עם אחיו בבית דין אינה חזקה פשיטא מהו דתימא מדהגך לאכילה האי נמי לאכילה קמ"ל הגך לאכילה האי לזבוני: רבי יהודה אומר אין מעלין לכהונה על פי עד אחד וכו': רשב"ג היינו רבי אליעזר וכי תימא ערער חד איכא בינייהו דרבי אליעזר סבר ערער חד ורשב"ג סבר ערער תרי אן האמר רבי יוחנן דברי הכל יאין ערער פחות משנים אלא הכא במאי עסקינן דמוחזק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה או בן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא ואסקיניה

ישראל וכהנים דא"כ נשתכרו עניי לויים במה שלא עלו ועוד דמשמע התם אילו הוו כהנים בימי טומאתם עניים לכ"ע הוו שקלי אע"ג דלענין חלוקת מעשר הוו כישראל דללוי ולא לכהן קאמר אלא לעניים בין עניי כהנים בין עניי לויים ולמ"ד מעשר ראשון מותר לזרים שקלי אפילו עניי ישראל אבל למ"ד אסור לזרים אין נראה שינתן לעניי ישראל כדי למוכרו דמילתא דאתי לידי תקלה לא אתקינו רבנן דאיכא למיחש דלמא אתי למיכליה "[כדאמר בסמוך לא מיבעיא לר"מ דאמר אסור לורים כו"] ולר"ע לא הפקיע עזרא את הלויים מכל וכל להשוותן לישראל וכהנים שלא יטלו עשירים לויים אלא עניי לויים בתורת עניות אלא ללויים בין עניים בין עשירים היו חולקים לעולם כדמוכח בכל הנהו שהבאתי שהיו נוטלין בתורת לויות ועוד דר"ג בספינה שנתן מעשר ראשון לר" יהושע בן חנניא (מעשר שני פ״ה מ״ט) אי בתורת עניות יהיב ליה אמאי לא יהב ליה נמי מעשר עני שהרי מעשר עני נתן לר״ע ומיהו יש לדחות דלעולם בתורת עניות נתן לו ומה שלא נתן לו מעשר עני לפי שהיו לו מאתים זוו דאינו נוטל במעשר עני כדתנן במסכת פאה (פ״ח מ״ח) אבל מעשר ראשון יטול אפי׳ יש לו מאמים זוז דהא איכא למ״ד דאפי׳ כהנים עשירים בימי טומאה עניים נינהו ועוד דלא רצה ליתן כל מתנוחני לעני אחד: בתר דקנסינהו עורא. לא אשכחן בהדיא בקרא דקנסינהו רק מלינו בעורא (נחמיה י) והיה הכהן בן אהרן עם הלוים בעשר הלוים ואיכא למימר דה"ק כשיבאו הלוים לחלוק בבית הגרנות יבאו הכהנים עמהם ומיהו לר"א בן עזריה דבתר קנסא דוקא לכהן לא משמע מהאי קרא דליכא למימר עם הלוים דקאמר קרא היינו לקבל מהם מעשר ראשון משלהם דהא משלהם לא קנסם עזרא כדמוכח בפרק הזרוע (חולין קלא:) וי"ל דלר"א בן עזריה לא נמנעו הלוים מכל וכל מלילך לבית הגרנות לחלוק במעשר כדאמר בסמוך דלמא איקרי ויהיב ליה כל שכן בימי עזרא שעדיין לא פשט הקנס שהיו הולכים בבית הגרנות ולכך נאמר שילכו הכהנים עם הלוים ולמ״ד קנסא לעניים הא דכתיב והיה הכהן היינו בכהן עני ומשום דכהנים עניים שכיחי טפי לפי שאין כל כך עסוקים במלאכה אלא בעבודת בית המקדש וגם אין להם קרקעות נקט כהן וה״ה עניי ישראל למ״ד מעשר ראשון מותר לזרים וה״ר יוסף פירש מדכתיב (במלחכי ג) הביאו את כל המעשר אל בית האולר דבית האולר היה לשכה שתיקן עורא לתח שם תרומת הכהנים כדכתיב בעורא (נחמיה י) וכיון שאומר להביא שם המעשר א"כ של כהנים הוא וקיימא לן (מגילה דף טו.) דמלאכי זה עזרא ולמ"ד לעניים נקט אל בית האוצר משום דכהנים עניים שכיחי טפי כדפרישית אי נמי אל בית האוצר לא ליתן לכהנים אלא לחלק לעניים וה"ר אלחנן הקשה דבסוף עזראים) משמע שהמעשר היה ללוים דכתיב ואדע כי מניות הלוים לא נתנה (להם) ויברחו איש לשדהו הלוים והמשוררים כו' משמע שהלוים והמשוררים היו חולקים ולריך לומר דזה היה מקמי דקנסינהו עזרא אך קראי לא מוכחי הכי: האבור רבי יוחגן דברי הבל אין ערער בו'. נראה לר"י דר' יוחנן עיקר דבריו על משנתנו ולהכי לא קא משני הכא ה"מ היכא דאיכא חזקה דכשרות כו' כדמשני בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עג:) ואם תאמר והואיל ואמתני' קאי היכי פריך מיניה התם ובפרק קמא דגיטין (דף ט.) גבי גט דלמא הא דקאמר ר' יוחנן דלא מהני ערער דחד היינו היכא דאיכא עד אחד דמכשר דקתני מעלין לכהונה על פי עד אחד ויש לומר דהש"ס ידע דר' יוחנן אמסקנא דיבר דבתחלה היה קול ואח״כ בא עד אחד להכשירו ולהסיר הקול ואחו בי תרי ואמרי דבן גרושה ובן חלוצה הוא דבכי האי גווגא א״ר יוחנן דבעינן שנים אע"ג דהעד שהכשיר והקול כמאן דלימנהו דמי שהרי העד גרוע מן הקול אי לאו משום חזקה דמסייע ליה לבטל הקול שהרי הקול פוסל והעד אינו פוסל לרבי יוחנןש: אין עדער פחות משנים. לאפוקי חד דלא הוי ערער אבל קול נמי פוסל בתחלה בתרומה קודם שבא העד המכשיר: דארא עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא. לא בעי למימר דפליגי אי מעלין ע"פ עד אחד כשהקול פוסל דפשיטא ליה להש"ס דלא פסיל קול לכ"ע כיון דאיכא עד וחזקה ועוד דקול לא הוי קרי עוררין:

 ל) צ"ק קיד:, ל) צ"ב פל:
יבמות פו. חולין קלל:,
 ג' ביבמות עד. פה: פו.], ד) ושם פו.ן, ה) נייב לב. י) פס פון, אי פי פני קדושין עג: גיטין ט., 1) בס"א: אלעור, 1) מ"י ב"י. ה) (נחמיה יג). ט) [וע"ע תוס' שם וב"ב לב.],

→(e(← הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גם' האמר ר' דברי הכל אין ערער פחות משנים. עי' תוס' ד"ה והאמר ובחדושי הר"ן בחולין פא ע"א ד"ה וקשיא לן:

מוסף רש"י

יהטבילוני. לפי שדרכו של תינוק לטפח בשרצים וחבירי בדילין ממני. מפני תרומתי (שם). רשב"ג היינו אליעזר. להס במקום שיש עוררין עליו לא אמר רשב"ג דליהוי חד נאמן וכי אמר מעלין חד איכא בינייהו. והל הד איכא בינייהו. והם לקתני למון שיש עליו עולרין היינו עד אחד הפוסלו ומכחיש עד אחד המכשילו (שם). דרבי אליעזר סבר ערער חד. הי ערער וחד.

הי ערער וחין עד מחד

נמתן עליו להכשירו (שם)

ורשב"ג סבר ערער

תרי. בעינן מבל במקוס

תרי. בעינן מבל במקוס

ערער מחד הוי עד מחד

מתן (הסבירו (שם). והא אמר ר' יוחנן. לח סיתפרש היכח קחי (שם לב.). ונפק עליה קלא. בעלמא ולא עדות (שם). כענננמ זכם עדות (שם). ואחתיניה. מן הכהונה עד שינדקו את הדבר, שמעלה היא בכהונה, וכל זה יחור לשון הוא בלא נורך, דבלא קול נמי נורך, דבלא קול נמי מיתוקמא שמעתתא שפיר ניינור קומו שמעממנו שפיר בעד אחד מכשיר מעיקרא ועד אחד בסוף ושנים בינתים. . עדים עוררים כדמפרש ואזיל, אלא משום הכי נקט ליה דבעי למימר ואמי עד אחד ואמר דכהן גמור הוא ואסקיניה, דלמאי אתא עד אחד להכשירו אלא אם כן ינא עליו פסלות קודם לכן .(DU)